

การพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12

อัญชนา เนื่องจำนงค์

TH ๐๐๐ ๗๔๒๖

20 ส.ค. 2546

167334

เริ่มบริการ

- 2 ก.ค. 2547

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2546

ISBN 974-9586-12-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ)
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ)
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จิรา จันทร์กระจำง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประชุม รอดประเสริฐ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ และ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู และ อาจารย์ ดร.จิรา จันทร์กระจำจ คณะกรรมการสอบที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมทั้งข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 ที่ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

อัญชา เนื่องจำนงค์

44921660 : สาขา : การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : การพัฒนา/ครู/เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู/โรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา 12

อัญชนา เนื่องจักษ์ : การพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 (PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN ACCORDANCE WITH TEACHER PROFESSIONAL STANDARDS OF PRIMARY SCHOOLS UNDER PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICES IN EDUCATIONAL REGION XII) อาจารย์ที่ปรึกษา : ประชุม รอดประเสริฐ Ed.D., ธร สุนทรายุทธ Ph.D., สมโภชน์ อเนกสุข กศ.ด. 136 หน้า. ISBN 974-9586-12-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยข้าราชการครูจำนวน 375 คน จาก 75 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู 12 มาตรฐาน สถิติที่ใช้ได้แก่คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และการทดสอบค่าวิกฤต (t -test)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 12 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูทุกกลุ่มวิชาที่สอน ข้าราชการครูในทุกขนาดโรงเรียน รวมข้าราชการครูในโรงเรียนที่ดั่งใหม่ และโรงเรียนเก่าอยู่ในระดับมาก
2. การพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของข้าราชการครูที่สอนกลุ่มวิชาต่างกัน ระหว่างข้าราชการครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน รวมทั้งระหว่างข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ดั่งใหม่ กับปฏิบัติงานในโรงเรียนเก่าไม่แตกต่างกัน

44921660 : MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION ;

M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD : DEVELOPMENT/TEACHER/TEACHER PROFESSIONAL STANDARD/
PRIMARY SCHOOLS UNDER PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION
OFFICES IN EDUCATIONAL REGION XII.

ANCHANA NUENGJAMNONG : PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN
ACCORDANCE WITH TEACHER PROFESSIONAL STANDARDS OF PRIMARY
SCHOOLS UNDER PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICES IN EDUCATIONAL
REGION XII. THESIS ADVISOR : PRACHOOM RODPRASERT, Ed.D., DHORN
SUNTRAYUTH, Ph.D. SOMPOCH ANAGESUK, Ed.D. 136 p. ISBN 974-9586-12-3

The purposes of the study were to investigate and to compare the professional development in accordance with teacher professional standards of primary schools under provincial primary education offices in Educational Region XII. The sample consisted of 375 primary school teachers from 75 schools of five provincial primary education offices. The instrument used for data collecting was a rating-scale questionnaire concerning twelve criterion of teacher professional standards. Mean, standard deviation, one-way ANOVA, and the t-test were used for data analysis

The results revealed as follows;

1. The professional development for school teachers of schools as viewed by teachers in all groups of teaching areas, in all school sizes, and in old and newly established schools, was rated at a high level.
2. The professional development for school teachers viewed among different teaching area teachers, different school sizes, and teachers in old and newly established schools was found nonsignificantly different.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การบริหารและการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา.....	12
โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา.....	15
การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 12.....	16
ความหมายของครูและความสำคัญของครู.....	17
บทบาทและหน้าที่ของครู.....	19
ลักษณะของงานวิชาชีพครู.....	25
เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ.2537 (ปรับปรุงปี พ.ศ. 2544)	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62

บทที่

หน้า

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
	การสร้างเครื่องมือ.....	68
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	69
	สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล.....	70
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
	สรุปผลการวิจัย.....	82
	อภิปรายผล.....	82
	ข้อเสนอแนะ.....	87
	บรรณานุกรม.....	89
	ภาคผนวก.....	98
	ภาคผนวก ก.....	99
	ภาคผนวก ข.....	103
	ภาคผนวก ค.....	116
	ภาคผนวก ง.....	129
	ภาคผนวก จ.....	132
	ภาคผนวก ฉ.....	134
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	โรงเรียนและข้าราชการครูกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียนและจังหวัดที่ตั้งโรงเรียน.....	67
2	แบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจำแนกตามจังหวัด และขนาดโรงเรียน.....	70
3	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 12 ตามความเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน ขนาดโรงเรียนและอายุของโรงเรียน.....	74
4	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระหว่างความคิดเห็นของข้าราชการครูที่สอนกลุ่มวิชาต่างกัน.....	76
5	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ระหว่างความคิดเห็นของข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน.....	78
6	การทดสอบค่าวิกฤต (t-test) เปรียบเทียบการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูระหว่างข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ตั้งใหม่ กับข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนเก่า.....	80
7	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 1 ตามความเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน ขนาดโรงเรียน และอายุของโรงเรียน.....	117
8	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 2 ตามความเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน ขนาดโรงเรียน และอายุของโรงเรียน.....	118
9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 3 ตามความเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน ขนาดโรงเรียน และอายุของโรงเรียน.....	119

[illegible]

ตารางที่

หน้า

19	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามรายข้อ.....	130
20	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายมาตรฐานและทั้งฉบับ.....	131
21	ค่าเฉลี่ยอายุโรงเรียน.....	133
22	แสดงการจำแนกรหัสขนาดของโรงเรียนในแต่ละจังหวัด.....	135

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบความคิดในการวิจัย..... 6

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University